

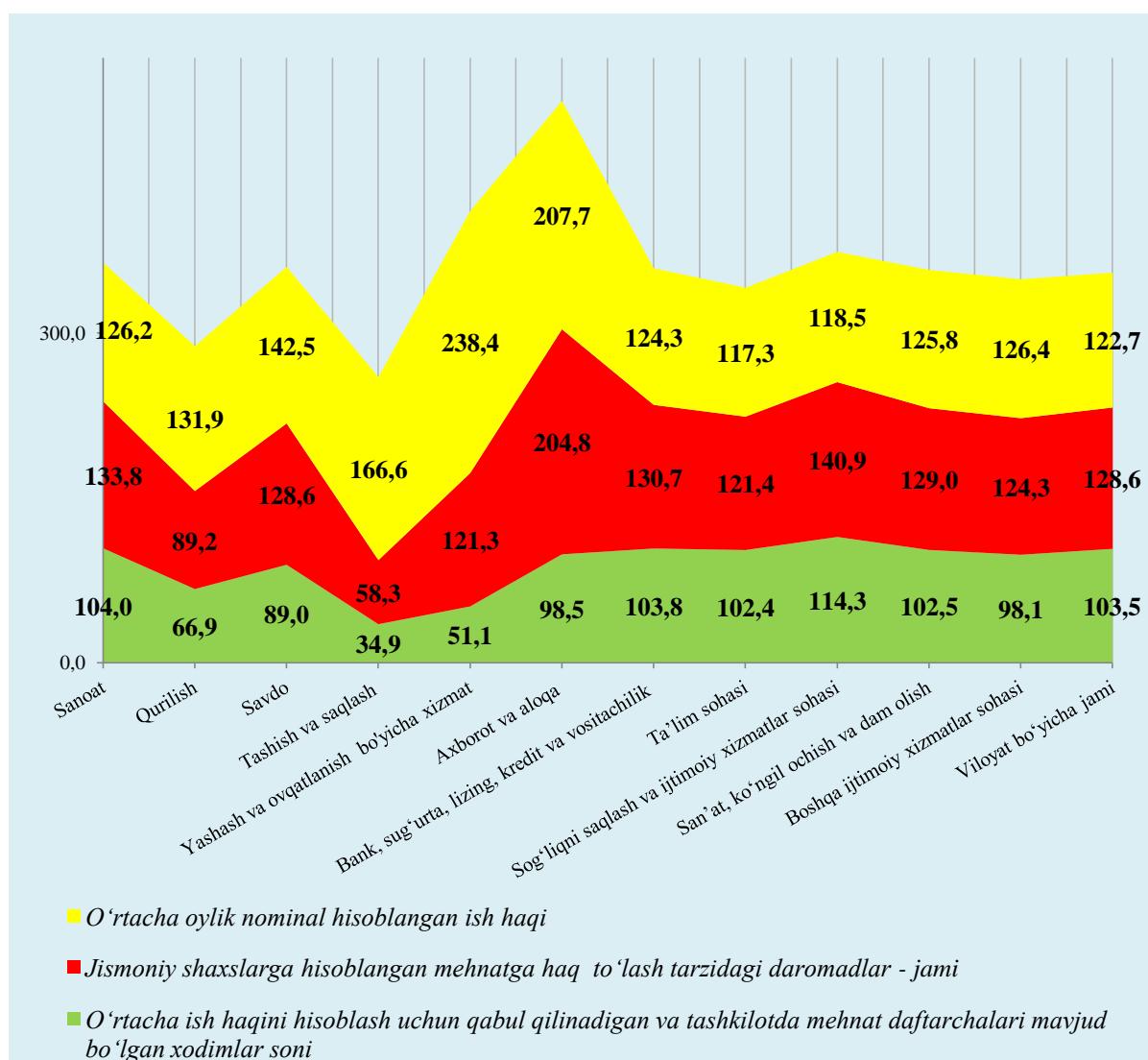
XII. O'RTACHA OYLIK NOMINAL HISOBLANGAN ISH HAQI

2023- yilning yanvar-iyun oylarida yuridik shaxs maqomiga ega bo'lgan korxona va tashkilotlarda (qishloq xo'jaligi va kichik tadbirkorlik subyektlaridan tashqari) ishlovchilarining o'rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi 3 767,4 ming so'mni tashkil etib, 2022- yilning mos davriga nisbatan 122,7 % ga oshdi.

O'rtacha oylik ish haqini hisoblash uchun qabul qilingan xodimlar soni 2 181 ta korxona va tashkilotlarda tashkil qildi.

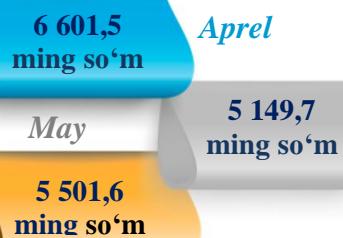
Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha asosiy mehnat ko'rsatkichlarining o'tgan yilga nisbatan o'sish sur'ati, foizda

(qishloq xo'jaligi va kichik tadbirkorlik subyektlaridan tashqari)

O‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqining iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha taqsimlanishi, ming so‘m
(2023- yil yanvar-iyun, qishloq xo‘jaligi va kichik tadbirkorlik subyektlarisiz)

SANOAT SOHASIDA

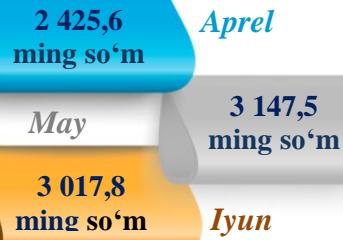

Yanvar-Iyun

5 271,6
ming so‘m

QURILISH SOHASIDA

Yanvar-Iyunt

2 816,2
ming so‘m

SAVDO SOHASIDA

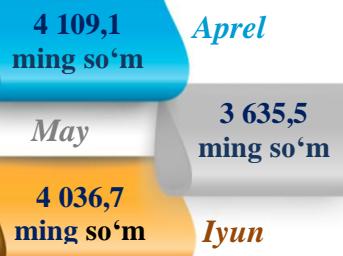

Yanvar-Iyun

3 532,0
ming so‘m

TASHISH VA SAQLASH SOHASIDA

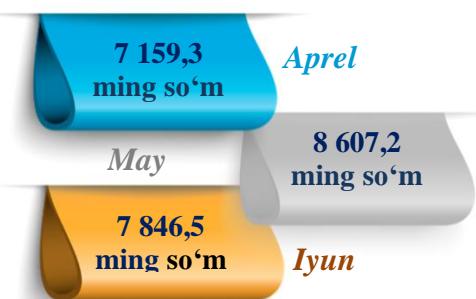

Yanvar-Iyun

3 475,5
ming so‘m

AXBOROT VA ALOQA SOHASIDA

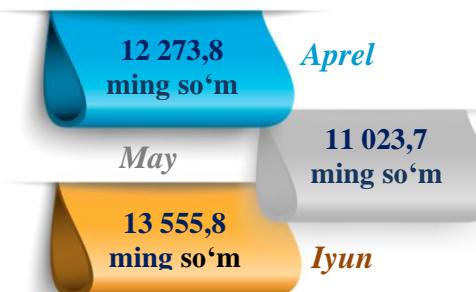

Yanvar-iyun

7 128,9
ming so‘m

BANK, SUG‘URTA, LIZING, KREDIT VA VOSITACHILIK SOHASIDA

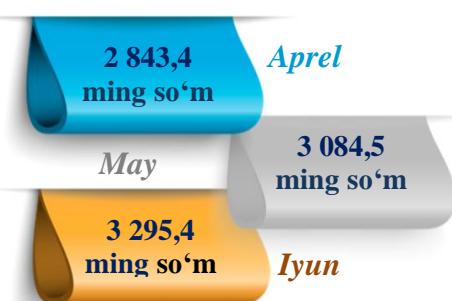

Yanvar-iyun

11 134,9
ming so‘m

TA’LIM SOHASIDA

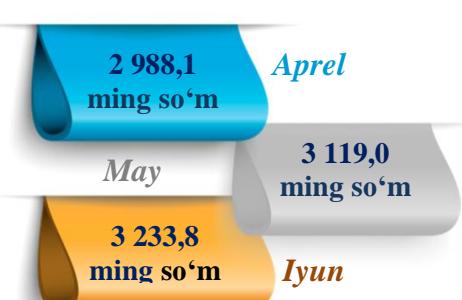

Yanvar-iyun

2 967,1
ming so‘m

SOG‘LIQNI SAQLASH VA IJTIMOIY XIZMATLAR SOHASIDA

Yanvar-Iyun

2 971,5
ming so‘m

2023- yilning yanvar-iyun oylarida o‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqininig iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha tahlili:
(qishloq xo‘jaligi va kichik tadbirkorlik subyektlaridan tashqari)

Sanoat sohasidagi 62 ta korxona va tashkilotlarda 45,0 ming nafar (jami ishlovchilarga nisbatan ulushi 20,5 %) xodimlar o‘z faoliyatini yuritgan bo‘lib, ularga hisoblangan mehnatga haq to‘lash tarzidagi daromadlar 1 423,4 mlrd so‘mni (jami mehnatga haq to‘lash tarzidagi daromadlardagi ulushi 28,9 %) tashkil etdi. Mazkur sohada ishlovchilarga hisoblangan o‘rtacha oylik nominal ish haqi 5 271,6 ming so‘mni tashkil etib, 2022- yilning mos davriga nisbatan 126,2 % ga o‘sdi.

Qurilish faoliyat turidagi 8 ta korxonada 0,4 ming nafar (jami ishlovchilarga nisbatan ulushi 0,2 %) xodimlar o‘z faoliyatini yuritgan bo‘lib, ularga hisoblangan mehnatga haq to‘lash tarzidagi daromadlar 7,1 mlrd so‘mni (jami mehnatga haq to‘lash tarzidagi daromadlardagi ulushi 0,1 %) tashkil etgan. Mazkur sohada ishlovchilarga hisoblangan o‘rtacha oylik nominal ish haqi 2 816,2 ming so‘mni tashkil etib, 2022- yilning mos davriga nisbatan 131,9 % ga o‘sdi.

Savdo faoliyat turidagi 16 ta korxonada 1,4 ming nafar (jami ishlovchilarga nisbatan ulushi 0,7 %) xodimlar o‘z faoliyatini yuritgan bo‘lib, ularga hisoblangan mehnatga haq to‘lash tarzidagi daromadlar 30,9 mlrd so‘mni (jami mehnatga haq to‘lash tarzidagi daromadlardagi ulushi 0,6 %) tashkil etgan. Mazkur sohada ishlovchilarga hisoblangan o‘rtacha oylik nominal ish haqi 3 532,0 ming so‘mni tashkil etib, 2022- yilning mos davriga nisbatan 142,5 % ga o‘sdi.

Tashish va saqlash faoliyat turidagi 13 ta korxonada 0,9 ming nafar (jami ishlovchilarga nisbatan ulushi 0,4 %) xodimlar o‘z faoliyatini yuritgan bo‘lib, ularga hisoblangan mehnatga haq to‘lash tarzidagi daromadlar 18,3 mlrd so‘mni (jami mehnatga haq to‘lash tarzidagi daromadlardagi ulushi 0,4 %) tashkil etgan. Mazkur sohada ishlovchilarga hisoblangan o‘rtacha oylik nominal ish haqi 3 475,5 ming so‘mni tashkil etib, 2022- yilning mos davriga nisbatan 166,6 % ga o‘sdi.

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar

sohasidagi 4 ta korxonada 0,1 ming nafar (jami ishlovchilarga nisbatan ulushi 0,01 %) xodim ishlagan bo'lib, ularga hisoblangan mehnatga haq to'lash tarzidagi daromadlar 1,3 mlrd so'mni (jami mehnatga haq to'lash tarzidagi daromadlardagi ulushi 0,01 %) tashkil etgan. Mazkur sohada ishlovchilarga hisoblangan o'rtacha oylik nominal ish haqi 3 303,3 ming so'mni tashkil etib, 2022- yilning mos davriga nisbatan 238,4 % ga o'sdi.

Axborot va aloqa sohasidagi 8 ta korxonada

0,9 ming nafar (jami ishlovchilarga nisbatan ulushi 0,4 %) xodimlar o'z faoliyatini yuritgan bo'lib, ularga hisoblangan mehnatga haq to'lash tarzidagi daromadlar 40,7 mlrd so'mni (jami mehnatga haq to'lash tarzidagi daromadlardagi ulushi 0,8 %) tashkil etgan. Mazkur sohada ishlovchilarga hisoblangan o'rtacha oylik nominal ish haqi 7 128,9 ming so'mni tashkil etib, 2022- yilning mos davriga nisbatan 207,7 % ga o'sdi.

Bank, sug'urta, lizing, kredit va vositachilik

iqtisodiy faoliyat turidagi 24 ta korxonada 3,9 ming nafar (jami ishlovchilarga nisbatan ulushi 1,8 %) xodimlar o'z faoliyatini yuritgan bo'lib, ularga hisoblangan mehnatga haq to'lash tarzidagi daromadlar 275,8 mlrd so'mni (jami mehnatga haq to'lash tarzidagi daromadlardagi ulushi 5,6 %) tashkil etgan. Mazkur sohada ishlovchilarga hisoblangan o'rtacha oylik nominal ish haqi 11 134,9 ming so'mni tashkil etib, 2022- yilning mos davriga nisbatan 124,3 % ga o'sdi.

Ta'lif sohasi iqtisodiy faoliyat turidagi

1 513 ta korxonada 95,9 ming nafar (jami ishlovchilarga nisbatan ulushi 43,6 %) xodimlar o'z faoliyatini yuritgan bo'lib, ularga hisoblangan mehnatga haq to'lash tarzidagi daromadlar 1 701,5 mlrd so'mni (jami mehnatga haq to'lash tarzidagi daromadlardagi ulushi 34,6 %) tashkil etgan. Mazkur sohada ishlovchilarga hisoblangan o'rtacha oylik nominal ish haqi 2 967,1 ming so'mni tashkil etib, 2022- yilning mos davriga nisbatan 117,3 % ga o'sdi.

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasi dagi 77 ta korxonada 44,2 ming nafar (jami ishlovchilarga nisbatan ulushi 20,1 %) xodimlar o‘z faoliyatini yuritgan bo‘lib, ularga hisoblangan ish haqi fondi 800,2 mlrd so‘mni (jami mehnatga haq to‘lash tarzidagi daromadlardagi ulushi 16,3 %) tashkil etgan. Mazkur sohada ishlovchilarga hisoblangan o‘rtacha oylik nominal ish haqi 2 971,5 ming so‘mni tashkil etib, 2022- yilning mos davriga nisbatan 118,5 % ga o‘sdi.

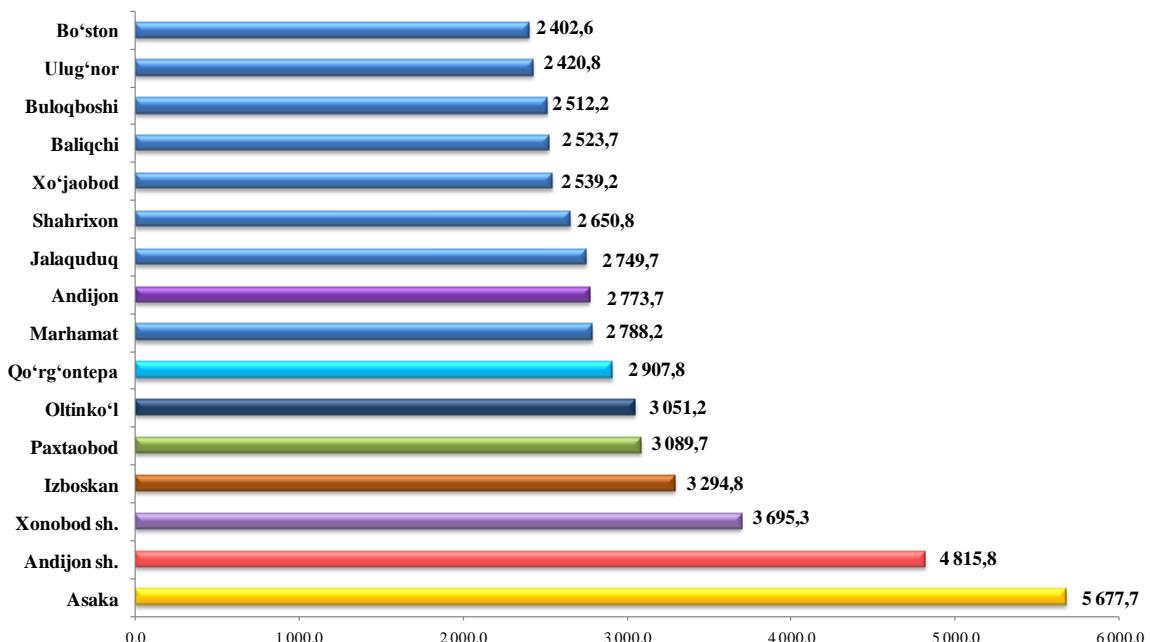
San’at, ko‘ngil ochish va dam olish sohasidagi 68 ta korxonada 2,1 ming nafar (jami ishlovchilarga nisbatan ulushi 1,0 %) xodimlar o‘z faoliyatini yuritgan bo‘lib, ularga hisoblangan mehnatga haq to‘lash tarzidagi daromadlar 34,6 mlrd so‘mni (jami mehnatga haq to‘lash tarzidagi daromadlardagi ulushi 0,7 %) tashkil etgan. Mazkur sohada ishlovchilarga hisoblangan o‘rtacha oylik nominal ish haqi 2 679,7 ming so‘mni tashkil etib, 2022- yilning mos davriga nisbatan 125,8 % ga o‘sdi.

Boshqa ijtimoiy xizmatlar sohasidagi 388 ta korxonada 24,9 ming nafar (jami ishlovchilarga nisbatan ulushi 11,3 %) xodimlar o‘z faoliyatini yuritgan bo‘lib, ularga hisoblangan mehnatga haq to‘lash tarzidagi daromadlar 586,7 mlrd so‘mni (jami mehnatga haq to‘lash tarzidagi daromadlardagi ulushi 11,9 %) tashkil etgan. Mazkur sohada ishlovchilarga hisoblangan o‘rtacha oylik nominal ish haqi 3 915,6 ming so‘mni tashkil etib, 2022- yilning mos davriga nisbatan 126,4 % ga o‘sdi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha eng yuqori o‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi miqdori bank, sug‘urta, lizing, kredit va vositachilik faoliyat turida kuzatildi va 11 134,9 ming so‘mni tashkil etdi. Shuningdek yuqori ko‘rsatkichlar sanoat faoliyat turida (5 271,6 ming so‘m) hamda axborot va aloqa faoliyat turida (7 128,9 ming so‘m) kuzatildi. Eng past ko‘rsatkich esa qurilish faoliyat turida kuzatildi va 2 816,2 ming so‘mni tashkil etdi.

Shahar va tumanlar kesimidagi o‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi
(2023- yil yanvar-iyun, qishloq xo‘jaligi va kichik tadbirkorlik subyektlarisiz, ming so‘mda)

Shuningdek, hududlar kesimida qaraydigan bolsak, o‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqining yuqori miqdori Asaka tumani (5 677,7 ming so‘m), Andijon shahrida (4 815,8 ming so‘m) kuzatildi. Aksincha, Bo‘ston va Ulug‘nor tumanlarida o‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi boshqa hududlarga nisbatan past miqdorda bo‘ldi.

O‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqining o‘tgan yilga nisbatan o‘sish sur’ati
(2023- yil yanvar-iyun, qishloq xo‘jaligi va kichik tadbirkorlik subyektlarisiz, foizda)

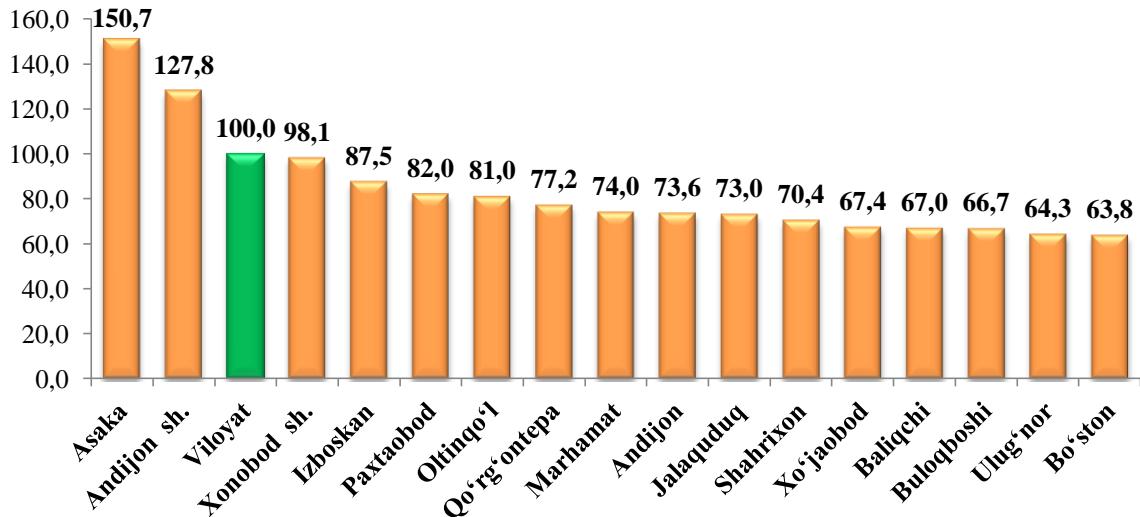

O‘rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi

(2023- yil yanvar-iyun oylarida; qishloq xo‘jaligi va kichik tadbirkorlik subyektlarisiz, ming so‘mda)

	2022- yil	2023- yil	O‘sish sur’ati, % da
Andijon viloyati	3 071,3	3 767,4	122,7
<i>shaharlar</i>			
Andijon sh.	3 915,2	4 815,8	123,0
Xonobod sh.	3 275,2	3 695,3	112,8
<i>tumanlar:</i>			
Oltinko‘l	2 191,9	3 051,2	139,2
Andijon	2 415,4	2 773,7	114,8
Baliqchi	1 939,3	2 523,7	130,1
Bo‘ston	2 048,9	2 402,6	117,3
Buloqboshi	2 054,3	2 512,2	122,3
Jalaquduq	2 171,7	2 749,7	126,6
Izboskan	2 459,8	3 294,8	133,9
Ulug‘nor	2 163,5	2 420,8	111,9
Qo‘rg‘ontepa	2 439,5	2 907,8	119,2
Asaka	4 813,2	5 677,7	118,0
Marhamat	2 348,1	2 788,2	118,7
Shahrixon	2 490,5	2 650,8	106,4
Paxtaobod	2 691,1	3 089,7	114,8
Xo‘jaobod	2 268,1	2 539,2	112,0

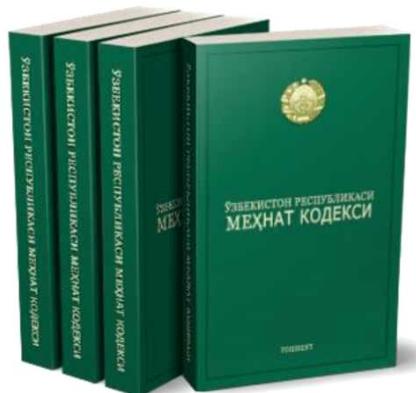
**Hududlar bo'yicha o'rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqining
viloyat ko'rsatkichiga nisbati foizda**
(2023- yil yanvar-iyun oylarida, qishloq xo'jaligi
va kichik tadbirkorlik subyektlarisiz, foizda)

O'rtacha oylik nominal hisoblangan ish haqi ko'rsatkichini viloyat hududlari bo'yicha ko'radigan bo'lsak, o'rtacha oylik ish haqining viloyat ko'rsatkichiga nisbatan yuqori darjasini Asaka tumani (5 677,7 ming so'm, viloyatdagi o'rtacha oylik ish haqiga nisbatan 150,7 % ga yuqori), Andijon shahri (3 695,3 ming so'm 127,8 % ga yuqori) da kuzatilgan bo'lsa, Bo'ston tumani (2 402,6 ming so'm, viloyatdagi o'rtacha oylik ish haqiga nisbatan 63,8 % ga past) va Ulug'nor tumani (2 420,8 ming so'm, viloyat ko'rsatkichidan 64,3 % ga past)da kuzatildi.

Ma'lumot uchun:

O'zbekiston Respublikasining Mehnat Kodeksiga muvofiq, muayyan davr uchun belgilangan mehnat normasini va mehnat vazifalarini to'liq bajargan xodimning oylik mehnat haqi qonun hujjatlarida Mehnatga haq to'lash yagona tarif setkasining birinchi razryadi (2023 yil may oyidan **980 000** so'mni tashkil etgan, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti 2023- yil 28- martdagi PF 45-sonli farmon) bo'yicha belgilangan miqdordan oz bo'lishi mumkin emasligi ko'rsatib o'tilgan.

STATISTIK KO'RSATKICHLARGA IZOHLAR

Nominal hisoblangan ish haqi – ma'lum bir davr (soat, oy, yil) mobaynida xodim tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulot (bajarilgan ish yoki ko'rsatilgan xizmat) evaziga ish beruvchilar tomonidan, amaldagi qonun hujjatlariga asoslangan holda soliq va boshqa to'lovlarni o'z ichiga oluvchi yollanma xodimning mehnatiga haq to'lash tarzida jismoniy shaxsga pul shaklida hisoblangan daromadlardan iborat.

O'rtacha ish haqini hisoblash uchun qabul qilinadigan xodimlar soni – homiladorlik va tug'ish bo'yicha ta'tilda bo'lgan, bevosita tug'uruqxonaning o'zidan yangi tug'ilgan chaqaloqni farzandlikka olish munosabati bilan ta'tilda bo'lgan, hamda bolani uning qonun hujjatlariga muvofiq ma'lum bir yoshga to'lguniga qadar parvarish qilish bo'yicha ta'tilda bo'lgan ayollar; ta'lim muassasalarida o'qiyotgan va ish haqi saqlanmagan holda qo'shimcha mehnat ta'tilda bo'lganlar, shuningdek, ta'lim muassasalariga kirish imtihonlarini topshirish uchun ish haqi saqlanmagan holda ta'tilda bo'lgan xodimlarlarni inobatga olmagan holda, mehnat daftarchalari mavjud bo'lgan va ish haqi hisoblangan xodimlarning o'rtacha sonini ifodalaydi.

Ish vaqtি- korxona yoki muassasada muayyan ishni bajarish uchun qonuniy berilgan muddat ish kuni va ish haftasi bilan belgilanadi. Ish vaqt davomida ishlanmagan vaqt (nima sababdan sodir bo'lgani dan qat'iy nazar) bekor turish vaqtidagi deyiladi.

Ish haqi- joriy davrda ish beruvchi tomonidan yollangan xodimga bajargan ishlari uchun berilgan pul yoki natura usulidagi to'lovlar bo'lib, ular hisoblangan summalar yig'indisidan tashkil topadi va ikki qismga bo'linadi: ish haqi va ijtimoiy sug'urtaga ajratmalar.

Ish haqiga ta'sir ko'rsatuvchi omillar- Bozor iqtisodiyoti sharoitida ish haqi hajmiga bir qator bozor omillari va bozordan tashqari omillar ta'sir ko'rsatadi, buning natijasida mehnatga haq to'lashning muayyan darjasini vujudga keladi. Bular tovarlar va xizmatlar bozorida talab va taklif o'zgarishlari, mehnatga bo'lgan talab, narxining o'zgaruvchanligi, iste'mol tovarlari va xizmatlar narxi o'zgarishi va boshqalar kiradi.